

Панчук А. О.,
здобувачка вищої освіти спеціальності D3 Менеджмент
Науковий керівник: Співак В. В., асистент кафедри економічної
кібернетики, комп'ютерних наук та інформаційних технологій
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв

ІННОВАЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В АГРОБІЗНЕСІ

Сучасний агробізнес в Україні перебуває на перетині технологічних та економічних трансформацій. Потреба у підвищенні ефективності виробництва, оптимізації ресурсів та зміцненні продовольчої безпеки робить актуальним впровадження інноваційних рішень та інформаційних систем. Особливо важливим є залучення цифрових технологій для автоматизації виробничих процесів, покращення управлінських рішень та інтеграції агропідприємств у глобальні ринки.

Останніми роками на ринку техніки для агропромислового комплексу зростає частка нового сегмента, пов'язаного з інноваціями та цифровими технологіями. Інновації у підвищення продуктивності та цифрові технології оптимізації витрат ресурсів стали одним із основних трендів розвитку агробізнесу у світі. Глобальний розвиток економіки відбувається в умовах переходу до нової промислової революції – «Індустрії 4.0», що охоплює різні галузі економіки, зокрема й аграрний сектор [1].

Інноваційний підхід до ведення агробізнесу дедалі частіше пов'язують із концепцією «розумного сільського господарства» (smart agriculture), яка передбачає використання цифрових технологій, систем моніторингу та аналізу даних. Такі технології спрямовані на досягнення більшої операційної ефективності, підвищення врожайності та зменшення витрат завдяки збору й аналізу інформації у реальному часі [1].

Д. В. Опалат у своєму науковому дослідженні підкреслює, що інноваційні технології відіграють вирішальну роль у підвищенні ефективності, конкурентоспроможності та стійкості агробізнесу, оптимізуючи виробництво та покращуючи прозорість і відстеження операцій і процесів. При цьому інноваційний розвиток аграрного сектору потребує комплексного підходу, що передбачає ефективну взаємодію науки, держави та підприємницьких структур [2].

Крім того, у сучасних умовах на розвиток агробізнесу суттєво впливають глобальні економічні чинники, зокрема праця, капітал і технології. Скорочення кількості працездатного населення та дефіцит робочої сили стають серйозною проблемою. Розвиток інновацій і автоматизації може суттєво підвищити продуктивність праці та ефективність виробництва [2]. Натомість Г. С. Корнієнко зазначає, що аграрні інновації виступають важливим інструментом удосконалення процесів у межах аграрного ланцюга та є важливою складовою сучасної аграрної політики. Підкреслюється, що інновації спрямовані як на

задоволення соціальних інтересів (продовольча безпека, якість продукції), так і на реалізацію економічних інтересів [3].

Дослідження В. В. Скрипника підтверджує, що інновації та інформаційні системи є ключовими чинниками підвищення ефективності агропідприємств. Науковець зазначає, що в Україні рівень інноваційної активності аграрних підприємств залишається низьким через недостатнє державне фінансування та відсутність системного впровадження інноваційних рішень [4].

В. В. Скрипник дослідив структуру впроваджених інновацій у 2016-2020 рр. і виявив, що більшість проєктів стосувалася виробничих технологій (68,1%), тоді як організаційно-управлінські та продуктові інновації були представлені значно менше. Це підкреслює важливість інтеграції сучасних інформаційних систем, цифрових платформ та технологій аналізу даних у виробничі та управлінські процеси аграрного бізнесу [4].

Для ефективного впровадження інновацій необхідне створення комплексного механізму розвитку агробізнесу, який включає:

- нормативно-правову підтримку та податкові стимули для інноваційних проєктів;
- державне фінансування науково-дослідних розробок;
- підготовку кваліфікованих кадрів, здатних працювати з цифровими платформами;
- інтеграцію наукових досягнень у виробничі процеси;
- залучення інвестицій для модернізації виробництва та розвитку інфраструктури [4].

Таким чином, інновації та інформаційні системи стають центральними чинниками сучасного агробізнесу в Україні. Вони дозволяють підвищити ефективність виробництва, зміцнити продовольчу безпеку та інтегрувати український аграрний сектор у глобальні ринки.

Список використаних джерел

1. Інноваційна агротехніка та технології. *Агробізнес сьогодні*. URL: <https://agro-business.com.ua/agro/ekonomichnyi-hektar/item/21782-innovatsiina-ahrotekhnika-ta-tekhnologii.html> (дата звернення: 23.04.2026).
2. Опалат Д. В. Інноваційні рішення як джерело розвитку агробізнесу. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Т. 9, № 3. С. 231-235. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-3-40>
3. Корнієнко Г. С. Інновації в агробізнесі як складова нової аграрно-правової політики України. *Право та інновації*. 2024. № 2 (46). С. 34-40. DOI: [https://doi.org/10.37772/2518-1718-2024-2\(46\)-4](https://doi.org/10.37772/2518-1718-2024-2(46)-4)
4. Скрипник В. В. Інноваційний розвиток аграрних підприємств України: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2021. № 20. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.20.2021.252585>